

λα. Τώρα για τὸ πόδι μου, γιατρέ, κάνετε ψυχικό μου εἶπανε πὼς θὰ μοῦ τὸ κόψουν ἀπὸ 'δεπὰ πάνω· κάνετε ψυχικό καὶ μὴ μοῦ τὸ κόψετε ἀπὸ κεῖ· παρὰ νὰ μ' ἀφήσετε τὴ φτέρνα νὰ μπορῶ νὰ πατώ· γιατί· εἶμαι ἀναντρη κ' ἔχω ἔρφανα καὶ δὲ θὰ δύναμαι πλιὸ νὰ τὰ διατηρήσω· σὲ παρακαλῶ, κύριε γιατρέ, εἶσαι νὰ σὲ χαίρωνται στὸ σπίτι σου· εἰ! σοῦ εἶπα, σοῦ παράγγειλα· εἶμαι ξένη καὶ δὲν ἔχω ἀνθρώπο· στὸ Θεὸ καὶ στὰ χέρια σὲς, ἀν εἶναι δυνατὸ νὰ μείνῃ τὸ πόδι μου».

Ἀπὸ τίς τετρα εἴη καὶ δῶθε εἶχε πόνους στὸ πόδι· ἔπειτα σκηματίστηκαν αὐτοῦ ἀποστήματα, ποὺ ἀνοῖξαν μονάχα τους· σήμερα ἔχει πολλοὺς σπυγγώδεις κατὰ τὰ μεταταρσικά κόκαλα καὶ στὴν ποδοκαλαμική κλείδωση. Ἀναγκαστήκαμε νὰ κάνουμε ἀκρωτηριασμὸ τοῦ ποδαρίου κατὰ τὸ ψηλότερο τετάρτι τοῦ καλαμιῦ στὴς 9 Ἀπριλίου. Ὑστερα στὴς 28 Ἀπριλίου κάναμε ἀπόξεση στὰ φυματιώδη ἐλκῆ τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ· τὰ εἶχε καὶ αὐτὰ 4 χρόνια στὸ δέρμα τοῦ μπράτσου καὶ τοῦ χεροκαλαμιῦ, σὺν πληγιάρικες ἐπιφανείες ποὺ τρέχουν ὀμυρ· ἀποξυστήκαν πλατεῖα, ἀποτραβήχτηκαν οἱ μυκητιώδεις σάρκες καὶ ἐγένετο τὸ πρᾶπου μένο ἐπιδέσιμο. Τὸ κομμένο πόδι τῆς ἐκλείσε καὶ τὸ σαρκοφύτρωμα στὸ δέρμα τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ ὅπως· δὴποτε προχωρεῖ καλῶς.

Ἀπρ. 19.

«Αἰθουσα Παῦλος Αἰγινήτης»

Γεώργιος Κωστής, 30 χρονῶν, ἐλατόμος, ἀπὸ τὴν Κάρπαθο· ἔχει κακὸν τοῦ Pott (ἡ μέση μου πονεῖ στὸ βαχοκόκαλο στὴ μέση, ἀλλὰ, ὅταν μὴ πονεῖ, ἀντικρούει στὴς βάντες).

«Κατὰ πρώτοις μ' ἐπικρε βήχας· κ' ἔβηχα κ' ἐπὶ τὴ βάντα μου ἐδῶ τὴ δεξιά κ' ἔβηγα καὶ φλέγμα πολὺ· κ' ἔτρωγα καὶ τὸ φαγητὸ τὸ ρέντερον· τότες ἀπὸ ἔβηχα ἐπὶ τὴ βάντα μου· εἰ τέλος πάντως ἀπὸ καὶ ἀπὸ τὴ βάντα ἐφυγε καὶ πῆγε στὴ μέση καὶ μὲ πονεῖ ἡ μέση μου· δούλευα στὴν Πεντέλη· κ' ἐπειδὴς ἦταν ἡ δουλειὰ βαρεῖα μ' ἐπικρε ἡ μέση μου· τότες, δύο τρεῖς μέρες ἔβηχα κ' ἔβγαζα καὶ λίγο αἷμα· τόσο δά, λίγο, ἴσα μὲ τὸ νύχι μου, μαῦρο σκοτωμένο αἷμα· ἀπὸ τότες πονῶ τὴ μέση μου· στέλωμαι, περπατῶ, σηκώνομαι, κάθωμαι, πάντα πονῶ τὴ μέση μου· τώρα ὅταν

κάθωμαι ἀνάσκελα δὲν πονῶ· καταστράφηκα σὲ γιατροὺς καὶ δὲν εἶδα καλὸ· ἔχω καὶ γυναῖκα καὶ παιδιὰ, φτωχός, ἐλεεινός, δὲν ξέρω πᾶς· ἔθ' ἔθ'· Κι' ὅτα βήχω μὲ σουγίλζει ἐδῶ, ὡς τὰ χοντρομέρια· καὶ τὸ βαχοκόκαλο ὅταν τὸ ζουλίσει κανεὶς μὲ τὸ δάχτυλο πονεῖ, σ' ἔνα μέρος μοναχά, ἐδῶ στὴ μέση, στὸ δέσιμο· καὶ δὲν ἔχω ὄρεξη καλὴ γιὰ νὰ φάω· δὲ μοῦ γουστάρει· τὸ γούστο ποὺ εἶχα δὲν ἔχω. Ἐνας παθὸς μοῦ εἶπε ν' ἀνοῖξω φουντανέλες, ποὺ κ' αὐτὲς σώθηκε κ' ἄλλους ἔσωσε· κ' ἀνοῖξα φουντανέλες κ' ἀδυνατίσα πολὺ· δύο φουντανέλες στόνα ποδάρι καὶ στὸ ἄλλο, ἀποκάτω ἀπὸ τὸ γόνατο, καὶ τίς δούλευα δύο μῆνες· ἀλλὰ μ' ἀδυνατίσανε, μ' ἐδίδαν· καλὴς εἶν' αὐτὲς ἀμὰ νάχης ὄρεξη· ἔτρεχαν, ἔτρεχαν ἔτσι κακωσιές· ἦταν νὰ τίς ἐργαστῶ ἔξη χρόνια, ἀπὸ τὰ κόκαλα πὸ μέσα νὰ φύγῃ τὸ κρῦο· κ' ἀπὸ τὸ χρόνο κ' ἀπάνω ἤθελα νὰ δῶ θεραπεία, μοῦ ἔλεγε· ὑπόφερα τοῦ Χριστοῦ τὰ πάθη. Ἐπῆγα καὶ στὸν Κοντολεὶο στὸν Περαιὰ καὶ μοῦλεγε νὰ πάω στὴν πατρίδα, νὰ κάθωμαι ζαπλωμένος καὶ νὰ τρώω καλὰ· μὴδωσε καὶ δυναμωτικὰ νὰ πίνω καὶ θὰ γίνω καλὰ μοῦ εἶπε· ἀλλὰ τί νὰ κάνω στὴν πατρίδα ποὺ δὲν ἔχουμε φάρμακα κ' οὐτε διατήρηση;»

Ὁ ἄρρωστος αὐτὸς εἶχε κακὸ τοῦ Pott στὴ κατώτερο θωρακικὸ μέρος· ἦρθε στὴν κλινικὴ μας στὴς 23 Ἀπριλίου, τοῦ ἐκάναμε ἓνα γύψινον ἐπίδεσμο τοῦ Sayre κ' ἐφυγε στὴς 26.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ. Ἐρέξε=ἐρεχθίμε, ἐξέδυμνε, στὸ δέσιμο=στὴ ζωσθ· βαχοκόκαλο καὶ κομποραχιά.

Χεροκόκαλο=τὸ ἀντιβράχιον· τὸ λένε κ' ἀπλῶς καλὰμὶ καὶ χεροκαλαμίδα· τὴν καρκίδα τὴ λένε σατὰ καὶ τὴν ὠλένη, ἀδρίχτι· σατὰ ἐπίσης λένε καὶ τὸ κόκαλο τῆς κνήμης καὶ ἀδρίχτι τὴν περόνη.

Ρέντερον=ἔρυνον (Ἰταλ. rendere, Γαλ. rendre), τὸ λένε καὶ ἐπὶ τῶν Κερραλωνιά.

Φουντανέλες=(Ἰταλ. Fontanella, Γαλ. fonticule, caut. id., στὴν καθαρεύουσα· βόθριο, κ' ὅταν εἶναι μὲ φυτὶλ: διάστυρο, αἶθιον)· εἶναι φακιστὸ ἔλκος ποὺ ἀνοίγεται στὸν ὑποδερματικὸ συνεχτικὸ ἰστὸ καὶ κρατιέται ἀνοικτὸ μ' ἓνα ξένο σῶμα ποὺ βάνεται ἐκεῖ· ὁ δικός μας ἄρρωστος ἔβανε ἀπάνω ρεβίθιν· ἀπὸ τὰ ὑγρά τῆς φουντανέλης πιστεύει ὁ λαὸς ὅτι βγαίνει τὸ κακὸ τὸ κλεισμένο σ' ἄλλο μέρος τοῦ κορμιοῦ (ἀποχετευτικὸ).

κακωσιές= ἄλλος τὰ λέει νερά ἄπλως, κ' ἄλλος θρολάκι (Ἀργολίδα).

(Ἀπὸ τὴν κλινικὴ Φωκιά)

πατρίδα ποὺ ἀγαποῦσαν ἀληθινώτερα ἀπὸ πολλοὺς πατριωτικούς φανακλάδες.

Ἀς μὴ νομιστῇ ὡς τόσο πὼς ἔχνομε τὸν τρισεύγενο ζῆλον τῶν καὶ τῶν ἄλλων ἔθνικων· κέν τρων τοὺς κρίσιμους ἐκείνους καιροὺς, ἀπὸ τὴν Κω σταντινούπολη καὶ κάτω. Ναί, ἡ Πόλις, ποὺ δλου: τοὺς προσητερινούς αἰῶνες τῆς ἐθνικῆς ἀγωνίας καὶ μότانه, ἡ ἀναγκαζόταν νὰ καμῶνεται ὑπνο, φάνη κα κ' ἐκείνη ὀλοξυπνη ἀνα σημάθηκε σύσσωμο πρὸς τὴν φορὰ στὴ ζωὴ τοῦ τὸ ἔθνος, καὶ πρόσφερε τὰ πρὸ δοξασμένα τῆς τέχνης θύματα στὴν κοινὴ πατρίδα.

Αὐτὰ ὅμως ἀνήκουν ἴσως πρῶτο τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀγῶνα, παρὰ στὰ προαγωνιστικά αὐτὰ σημεῖωματα.

§ 6

Οἱ ἀγνωστοὶ κ' οἱ ἀνιστόρητοι.

Ἱστορῶντας τίς Κοινότητες παραπάνω ἀνγκαστήκαμε, καθὼς εἶπαμε, νὰ παραλείψουμε μερικὰς ποὺ εἶδαν παρόμοια ζωτικὰ στοιχεῖα ἐμπορικῆς, κυβερνητικῆς, τέλος ἐθνικῆς ἐνέργειας. Ἰσως καὶ νὰ παραλείψαμε παραπολλὰς. Ἰσως ἀντὶς πέντε ἢ δέ-

κα, νὰ εἶχαμε ἄλλες πενήντα ἢ ἑξήντα τέτοιαις Κοινότητες. Ὁ λόγος ἐδῶ περὶ ὅμως δὲν εἶναι γιὰ τοὺς ἄγνωστους καὶ τοὺς ξεχασμένους Θεοὺς, εἶναι γιὰ τὰ ἱστορικὰ χωρία καὶ τίς πάμπολλες χώρες ποὺ ὑπάρχοντες σκορπίζοντες ἐπὶ τὰς χῶμας, μάλιστα κατὰ τὴν ἀνατολικὴν τὴν μερίαν, ὅμως μόνον ποὺ ὑπάρχοντες. Κάποια ἀθέλη ἐνέργεια, κάποια αὐτὸ ματὴ κίνησις τὰ χαρακτήριζε βέβαια. Κανένα ὅμως συστατικὸ ποὺ νάφησε μῆτε ἰχναρί· στὴν ἐθνικὴ ἱστορίαν. Τίποτις ἄλλο ἀπὸ τὸ ταπεινὸ μεροδούλι καὶ ἀπὸ τὸ πρὸ ταπεινὸ σκύψιμο καὶ προσκύνημα. Ἐλεγε καὶ τὰ μέρη ἐκεῖνα δὲν εἶχαν τὴν παραμικρὴ συγγένειαν μὲ τὴν μερίαν ποὺ στραβὰ κοιτᾷ ἐνεργεῖν σὲ πάντα κ' ὕφαινε τίς ἡρωϊκοτατικὰς περιπέτειάς τῆς. Κι' ὅμως δὲν ἔλειπε ἡ συγγένεια. Ἐθνολογικὰ μιλῶντας, μερικὰ ἀπὸ τὰ κοιμισμένα ἐκεῖνα μέρη ἐκρυσθάν τὸ πρὸ γνήσιο Ἑλληνικὸ αἷμα στὰ σπλάχνα τους. Τύχαινε μάλιστα πολλὰς φορές κατόικοι τῶν μερῶν ἐκείνων, ἀμὰ περνοῦσαν ἐπὶ ἡρωϊκὰ τὰ λημέρια, νὰ γίνονται ἡρώες καὶ αὐτοὶ. Πρέπει λοιπὸ νὰ τὴν ἀποδώσουμε τὴν φαινόμενη ἐκείνη ἀδράνεια ὅχι σὲ φυλετικὰ, παρὰ σὲ κοινὰ περιστατικά, γεωγραφικὰ δηλαδὴ, ἐμπορικὰ, ναυτικά. Ἀλλῶς δὲν ἐξηγίται. Ἀν ὁ Μανιάτης εἶχε τὰ ὄρη του, ἡ δ

“Ο ΝΟΥΜΑΣ”

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Ἀρ. 8.—Γιὰ τίς Ἐπαρχίες δρ. 7
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 10.

Γιὰ τίς ἐπαρχίας δεχόμεστε καὶ τρίμηνας (2 δρ. τὴν τριμήνια) συνδρομὰς.

Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητὴς ἂν δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συνδρομὴν του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κώδικα (Σύνταγμα, Ὁμόνοια, Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιδρομίου (Ἀκαδημία), Βουλὴ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλὴ).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Γὰ ροῦμπλια καὶ οἱ στεργίνες — Οἱ γλωσσικῶς ἀνιάτοι — Ἐνα παρῶσημο — Θεάτρο καὶ τύπος — Πὼς θὰ σωθοῦμε ἀπὸ τὴν ἡθικὴν λέπρα τοῦ τύπου μας. — Ἡ «Μουσικὴ βραδιὰ» τοῦ Καλομοίρη.

ΚΑΡΙΑ μίρα ἤγαμε, χωρατεύοντας, στὸ μουσικὸ Καλομοίρη :

— Μπρὲ χριστιανέ μου, σὲ μελλάδες θὰ μὰς βάλεις. Ἀπὸ τὴ Ρουσία ἔρχονται, ροῦμπλια φέρνεις... Ἀν τὸ μάθει ὁ Πάπ, ἄλοιμόνι μας!

Κ' ἔτσι ἐγενε. Ὑστερ ἀπὸ δύο τρεῖς μέρες ὁ κ. Πάπ, ἐσκιζόντας στὴς «Ἀθήνας» σὰ λυσασμένο σκυλὶ τὸ πρόγραμμα τῆς «μουσικῆς βραδιᾶς» του, παρατήρησε καὶ τοῦτο: «Μὴν ξεχνάτε πὼς ὁ κ. Καλομοίρης ἔρχεται ἀπὸ τὴ Ρουσία». Ἀρα ὁ Καλομοίρης φέρνει ροῦμπλια καὶ τὰ ροῦμπλια τοῦ τὰ δάσανε οἱ Ροῦσοι, καὶ οἱ Ροῦσοι πολεμοῦν τὸν Ἑλλητισμό.

Μὰ δὲν τὸν τυραγοῦνε μοναχὰ τὰ ροῦμπλια τὸν κ. Πάπ. Τὸν τυραγοῦνε καὶ οἱ στεργίνες τοῦ Πάπ. Ὁ «Νουμάς» βγαίνει γιὰ τὸν πλερώνει ὁ Πάπ. Ὁ Παλαμὸς γράφει ποιήματα «μαλλιαρὰ» γιὰ τὸν πλερώνει ὁ Πάπ. Ὁ Καλομοίρης γράφει τὸ πρόγραμμα τῆς μουσικῆς του βραδιᾶς σὲ Ἀθηναϊκῇ· γιὰ τὸν πλερώνει ὁ Πάπ. Τὰ ροῦμπλια καὶ οἱ στεργίνες τοῦ καταντήσαν κακὸς βραχνὸς τοῦ ἡμοῖου.

Καὶ προτείνουμε: Νὰ παραιτηθῇ ὁ «Νουμάς» γιὰ πέντε ἔξη μῆνες ἀπὸ τὴ βασιλικὴ ἐπιχορήγησίν του, νὰ παραιτηθῇ καὶ ὁ Παλαμὸς καὶ ὁ Καλομοίρης ἀπὸ τὴ δική τους κ' ἔτσι νὰ μαζωχθεῖ ἓνα καλὸτακο ποσὸ στεργίνες καὶ νὰ δοθεῖ στὸν κ. Πάπ. Ὅσο γιὰ τὰ ροῦμπλια, φροντίζε μεθ' αὐτοῦ ὁ κ.

Σπετζιώτης τέρματωμένα του τρεχαντήρια, ὁ Μιτυληνὸς ὅμως, ὁ Τενεδιὸς, ὁ Ἀηγιανός, ὁ Ροδῆτης, μῆτε ὄρη εἶχαν, μῆτε στόλους, μὴ μῆτε τέτοια ἐμπορικὰ συμφέροντα ποὺ νὰ τοὺς βγάζουνε κοπάδια ἀπὸ τὰ κοιμισμένα νερά τους καὶ νὰ τοὺς σκορποῦνε σὲ πρὸ ζωντανούς κόστους· παρὰ μῆτε σὰν στὰ ἡσυχὰ τοὺς φωλιάσματα, κ' ἡ καλλιέργειαν τὸ χωμα, ἡ δουλειαν ἐνὸς ἐμπορίου. Βάλε καὶ τὴ στενὴ γειτονίαν τους μὲ τὴν καρδίαν τῆς Τουρκίας, κ' ἔχεις, θαρροῦμε, τὴν καθυστερῶσα αἰτία τῆς πολυχρονῆς ἐκείνης ἀκαμωσιᾶς καὶ ἀπραγίας.

Πολυχρονῆς, καὶ πολὺθρηνης! Εἶχε καταντήσῃ ἑλληθινὸς Ἑλλώτας ὁ Ἀνατολικὸς ὁ Ρωμιός. Τέτοιοις Ἑλλώτας, ποὺ καὶ μὲ μαδὴ σκυφοῦ ἐπρεπε νὰ διακρίνεται ἀπὸ τοὺς Ἰππότες τοῦ Σαρκίου. Περγνοῦσαν τὰ χρόνια κ' οἱ γενεὲς σκαπηλά, δακρυσιμένα, καὶ μὲ μόνον τοῦ Ἀγαθαγγελοῦ τίς ἐλπίδες. Ὅσο ἔσπαναν τίς ἀλυσίδες τῶν δεινῶν τους ἀπὸ τὰ Δυτικὰ, ἄλλο τόσο σφιχτὰ δεμένον κρατιόνταν ἐκεῖνοι, πλερώνοντας μ' ἀδύνατα βράχια γιὰ τίς ἀμαρτίαις τῶν ἡρωϊκώτερων ἀδερφῶν τους.

Ὡς τόσο ὑπάρχει πάντα τὸ κατὰ ποῦ δὲ φαίνεται στὴν ἱστορίαν, ποὺ δὲ διαβάζεται, καὶ ποὺ δὲν ἀκούγεται, ὅμως δουλεύει καθὼς ὁ χυμὸς ὁ κυρμὲ